

Детска градина „Слънце“–
с. Места, общ. Банско, обл. Благоевград

2772 с. Места, тел:0893605212, e-mail адрес: info-100102@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ЕЛЕНА БОДЕНОВА
Директор на ДГ „Слънце“ -с.Места

ЕТИЧЕН КОДЕКС

ДГ „СЛЪНЦЕ“ -с. Места

Етичният кодекс е приет на Педагогически съвет с протокол №8 от 05.09.2023 г., решение на Обществения съвет с протокол №8 / 05.09.2023г. и е утвърден със заповед на директора на детската градина №204 / 05.09.2023г.

Въведение

Чл.1.Етичният кодекс се създава и приема с участието на обществения съвет на детската градина.

Чл.2.Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на всички работещи в Детска градина „Слънце“- с.Места и родителите на записаните деца.

Чл.3.Етичният кодекс има за цел:

1. Да представя основните морални ценности и принципи, които персонала в детската градината и родителите трябва да знаят и спазват: етичност, взаимно зачитане, уважаване на личното и професионално достойнство, коректност, екипност;
2. Да утвърждава волята и стремежа на учителите и родителите за етичност в практическата им дейност за постигане целите на детската градина: сътрудничество, взаимопомощ при обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането на детето;
3. Да насочва поведението и да подпомага работещите с деца в решаването на етични и морални дилеми, които срещат в своята практика.
4. Да очертава моралната отговорност на работещите с деца към детето, семейството, помежду им и към обществото.

Раздел I

Основни положения

Чл.4.Работещите с деца и родителите изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека;
2. Семейството е най-естествената среда за развитие на детето;
3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност;
4. Ориентираност към интереса и мотивацията на детето;
5. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете;
6. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
7. Хуманизъм и толерантност;
8. Иновативност и ефективност на педагогическите практики;
9. Автономия за провеждане на образователни политики и самоуправление, децентрализация;

Чл.5.На всяко дете е гарантирано правото на:

1. Интелектуално, емоционално, социално, духовно-правствено, и физическо развитие и подкрепа в съответствие с възрастта, потребностите и интересите му;
2. Образование, възпитание, социализация, отглеждане;
3. Здравословна, безопасна, сигурна среда;
4. Участие във всички дейности организирани и провеждани в детската градина;
5. Морални и материални награди;
6. Свобода на изразяване и мнение;
7. Свобода на мисълта, съвестта и религията;
8. Формиране на собствени възгледи и правото да ги изразява свободно.
9. Превенция на обучителни трудности и ранно оценяване на риска от тях.
10. Придобиване на компетентности в съответствие с ДОС.

Чл.6.Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание; физическо, психическо и друго насилие или форма на въздействие.

Чл.7.Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.8. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.9. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.10. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.11. Децата с изявени дарби се ползват с мерките за специална закрила.

Чл.12. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

Морална отговорност към детето

Чл.13.(1) Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие, холистичен подход за развитие на детската личност и познаването на индивидуалните способности на всяко дете.

(2) Да опазваме здравето и живота на всяко дете.

Чл.14. Да разбираме и уважаваме уникалността и индивидуалността на всяко дете.

Чл.15. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл.16. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.17. Да подкрепяме правото на детето за свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.18. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл.19. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето, или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве.

Чл.20. Да не участваме в практики, които дискриминират децата на основа раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на социален статус, поведение, или убеждения на родителите.

Чл.21. Да познаваме симптомите на насилие над детето – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл.22. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл.23. Когато друго лице изкаже съмнения а малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.24. Когато ни станат известни действия, или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето имаме моралната и законова отговорност да информираме органите за закрила на детето.

Раздел III

Морални отговорности към родителите

Чл.25. Първостепенна отговорност на персонала е подпомагане на родителите при отглеждане и възпитаване на децата.

Чл.26. Зачитане на достойнството на всеки родител и неговата култура, обичай, език и убеждения.

Чл.27. Уважение към ценностите на родителите при отглеждане и възпитаване на децата и правото им да вземат на решения за своите деца.

Чл.28. Информирание на родителите за всички решения, отнасящи се до детето и когато е подходящо да ги включваме при вземането на такива решения.

Чл.29.Зачитане правото на родителите да бъдат информирани за начина, по който се работи с детето.

Чл.30.Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и даване на възможност да упражнят правото си да откажат участие, без да изпитват чувство на вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.31.Да не използваме нашите отношения с родителите за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с родителите, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл.32.Осигуряване конфиденциалност на информацията с изключение на случаите, когато имаме основание да считаме, че благополучието на детето е в риск.

Чл.33.Ангажиране със спазването на правила в ПВТР за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал.

1. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на родителите или на законово основание. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.34.В случаите, когато има конфликт между родителите, да работим открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържаме от вземане страна в конфликта.

Раздел IV

Морални отговорности към колегите и детската градина като институция в системата на предучилищното образование

Чл.35.Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.

Чл.36.Обмяна на информация и ресурси, които водят до ефективност и качество на педагогическия процес и имат отношение към благополучието и закрилата правата на детето.

Чл.37.Работим по утвърждаване на собствения ни и на колегите авторитет, както и този на детската градина, като се въздържаме от действия, които биха уронили престижа на професията и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

Морални отговорности към обществото

Чл.38.Да предоставяме висококачествени програми, обучение и услуги. Да предлагаме само услуги, за които имаме компетентност, квалификация, ресурси и правоспособност.

Чл.39.Да работим за създаване на сигурна образователна и обществена среда, в която детето да получава най-добри здравни грижи, храна, подслон и възпитание и да живее в емоционален комфорт.

Чл.40.Да работим за подобряване сътрудничеството между организацията, както и за адекватно взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на детето и семейството.

Чл.41.Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.42.Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.43.Да предлагаме модели и политика, които подпомагат благополучието на децата и родителите и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

Принципи на публичния служител в ДГ „Слънце“-с.Места

Чл.44. Всички задължения на работещите в ДГ „Слънце“- с.Места са свързани с основното им право да изискват подобаващо уважение и признание за своя труд. Всички служители са длъжни:

1. Да работят за доброто на децата, родителите и гражданите, професионално, с грижа и отзивчивост, като им предоставят консултантска помощ и информация, ако е необходимо за развитието и постиженията на детето;
2. Изпълняват задълженията си като създават условия за добросъвестност, достъпност и равнопоставеност при обслужването на участниците в образователния процес - деца, учители, родители.
3. Извършват административното обслужване своевременно, запознавайки гражданите със законовите основания за действията си, както и за техните права.
4. Изпълняват своите задължения компетентно, ефективно и безпристрастно.
5. Създават условия за колегиална работна среда в дух на коректност и лоялност.
6. Да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи.
7. Да не уронват личното достойнство на колегите си, на децата, на родителите.
8. Да оказват съдействие на колегите си при изпълнение на професионалните им задължения.
9. Да представят достойно ДГ "Слънце" и община Банско, с личното си поведение и публични изяви.
10. Да се придържат към общоприетите морални ценности и не допускат непристойно поведение.
11. Да спазват благоприличие и делови вид в облеклото, съответстващо на служебното положение.
12. Да изпълняват добросъвестно професионалните си задължения, като съгласуват дейността си и докладват за утвърждаване от работодателя на информация, проекти, и др., които ще организират, провеждат, огласяят.
13. Да информират своевременно директора за случаи на нарушения, разхищение, злоупотреба или корупция.
14. Защитават и опазват поверената им държавна собственост и не я ползват за други дейности, освен предвидените.
15. Да не изразяват лично мнение, когато то може да бъде изтъкувано като официална позиция на ДГ „Слънце“.
16. Да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна.

Раздел VII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл.45. Родителите са партньор, отговорен помощник, гарант и опора на детската градина в дейностите по отглеждане, възпитание, обучение и социализация на децата от постъпването до напускането на детската градина. Техни отговорности са:

1. Да осъществяват сътрудничество и взаимодействие с персонала по всички въпроси свързани с детето, с препоръките на персонала и на детската градина.
2. Да проявяват почит и уважение към педагогическия, медицинския, административния и непедagogическия персонал в ДГ „Слънце“.

3. Да се запознават с предоставената информация от детската градина на родителските табла, сайта на ДГ „Слънце“ и всички останали канали за комуникация.
4. Да правят предложения, участват в мониторинг провеждан от детската градина.
5. Да не допускат грубости, обиди, пререкания с персонала, с други родители, с деца.
6. Да не разпространяват лична информация за дете, родители, персонал, която им е станала известна по един или друг повод.
7. За изказване на мнения, предложения, впечатления, оплаквания да се обръщат към ръководството на детската градина.
8. Да се грижат за здравето на своите и на другите деца, като водят детето си на детска градина в добро здраве и с добра хигиена.
9. При повикване от персонала на детската градина да се явяват в посоченото време.
10. Да присъстват и участват в празници, тържества и други инициативи на детската градина.
11. Да полагат лични усилия в обществено полезна дейност за детската градина по своя инициатива или по инициатива на детската градина.
12. Да се включват активно в дейности по подобряване на материалната база, дворното пространство по своя инициатива или по инициатива на детската градина.
13. Да се запознават с организацията на учебния ден на децата, седмичното разписание и да осигуряват своевременното им присъствие.
14. Да наблюдават и се запознават с творческите работи на детето, с преподавания материал, с напредъка и развитието му.
15. Да се запознават и спазват Правилника за устройството и дейността на детската градина, Етичния кодекс и другите документи определящи дейността на институцията, които са качени на сайта на ДГ „Слънце“.
16. Да подкрепят и опазват доброто име и повишават с действията си имиджа на детската градина.
17. За преодоляване на проблемно поведение на дете да извършват необходимите консултации с педагогическите специалисти в детската градина по тяхна покана или по своя инициатива.
18. Да подпомагат детето при усвояване на знания в образователния процес, навици, умения за самообслужване, за общуване, за поведение и правила въвеждани в детската градина.
19. Да подкрепят всички законосъобразни практики и проекти за развитие на детската градина.

Груби нарушения на Етичния кодекс

Чл.46. За груби нарушения на Етичния кодекс се смятат:

1. Всички форми на насилие – психическо, физическо, заплахи, закани, упражнени върху дете, колега, персонал, родители, посетители на детското заведение;
2. Неспазване на клаузите в Раздел II от настоящия кодекс;
3. Непристойно поведение – груби спорове, груб и висок тон на разговор и общуване с дете, с персонал, с работодателя, колеги, родители, посетители;
4. Разпространение на поверителна за работодателя, персонал, деца и родители информация;
5. Разпространение на невярна информация, лъжи, клевети за персонала, организацията, семействата и децата;
6. Укриване на важна за дейността на организацията информация;
7. Злословие по отношение на организацията и на личността на други лица;
8. Проява на недоброръвестност, умишлено нарушаване на поставени изисквания и срокове;

9. Прояви, които водят до нарушаване благополучието на децата, служителите, родителите;
10. Прояви на физическо, сексуално, психическо насилие и малтретиране на дете или укриване на сведения за такива;
11. Извършване на действия и организиране на дейности без да са съгласувани с работодателя;
12. Подстрекаване на други лица към действия, които водят до нарушаване ритъма на работа, качеството на работа и трудовата дисциплина;
13. Нарушаване на реда и дисциплината по време на провеждане на заседание на педагогически съвет;
14. Неизпълнение на поставени и/или поети за изпълнение задачи в определения срок;
15. Словесна и/или физическа саморазправа, проява на агресия, психологически натиск от страна на родители към персонала на детската градина, към други родители и към деца.

Раздел VIII Санкции

Чл.47.ал.(1) Директорът на ДГ „Слънце” има право след решение на комисията по етика да прилага спрямо служителите нарушили Етичния кодекс и реда при провеждане на заседания на педагогическия съвет, следните дисциплинарни мерки, които се отразяват в протокол на заседание на Педагогическия съвет:

1. Напомняне – на всеки служител, който се отклонява от приетия вътрешен трудов ред и етичния кодекс;
2. Писмено уведомяване на служителя или работника и даване публичност на случая;
3. Забележка – на всеки служител, който се е обърнал към друг служител или гражданин, обслужван в детското заведение, с оскърбителни думи или неуважително, за което са постъпили сигнали;
4. Отнемане на думата – при заседание на Педагогическия съвет, когато продължава да нарушава реда при направена вече забележка;
5. Отстраняване от заседание (съвет) на всеки служител, който грубо възразява на наложените санкции и продължава да нарушава реда.

(2) Спрямо родителите в последователност се прилагат следните мерки със съставяне на протокол от проведена среща с етичната комисия:

1. Изслушване на родителя, писмено отправяне на забележка;
2. Публично обсъждане на поведението на родителя на родителска среща в групата;
3. Информирание на Обществения съвет;
4. Сигнализиране на органите на реда

Раздел IX Контрол

Чл.48.(1) Контролът за спазване на нормите на Етичния кодекс се осъществява от Директора и Комисията по етика.

(2) Комисията по етика се избира от педагогическия съвет на детската градина и се състои от 3 членове. Мандатът на членовете на комисията по етика е 2 години.

Чл.49. Директорът и Комисията по етика проучват обстоятелствата при съмнение или сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, разследват оплакванията и извършват проверка на сигнали за нарушения на Кодекса, подадени в писмена форма и подписани от жалващия се в срок от 3 дни след постъпването на сигнала.

Чл.50. В случаите на установено грубо нарушение на Етичния кодекс, Комисията по етика може да предложи на Директора, освен прилагането на санкциите по Раздел VIII по-горе, и налагането на дисциплинарно наказание по чл. 187 т. 10 от Кодекса на труда.

Чл.51. В случаите, когато Директорът и комисията по етика стигнат до заключение, че съдържащите се в жалбата обвинения са неоснователни, веднага прекратяват разследването, като изготвят мотивирано писмено заключение до жалбоподателя.

Чл.52. Ако Директорът установи нарушение, подготвя становище, като преди това предоставя възможност на служителя да отговори на обвиненията и да се защити устно или писмено, както и да представи доказателства за несъстоятелността на обвинението.

Чл.53. Всеки учител, служител и работник в ДГ „Слънце“ се запознава с Етичния кодекс и декларира спазването на етичния кодекс.

РАЗДЕЛ X

Преходни и заключителни разпоредби

- § 1. Настоящият Етичен кодекс има силата на вътрешен нормативен документ в съответствие на чл. 187 т.10 от КТ
- § 2. Забранява се участието в партии и партийни организации на служителите в ДГ „Слънце“.
- § 3. Етичният кодекс се публикува на сайта на детската градина.
- § 4. Етичният кодекс се съгласува със синдикалната организация;
- § 5. Етичният кодекс се гласува на педагогически съвет;
- § 6. Комисията по етика се избира на заседание на педагогическия съвет.
- § 7. Етичният кодекс се отнася за всички служители и родители в детската градина
- § 8. Етичният кодекс се създава и приема с участието на общественния съвет съгласно чл.269, ал.1, т.11 от ЗПУО